

Bilag I**Besvarelse af henvendelse fra EU-Kommissionen om yderligere oplysninger i forbindelse med meddelelse om udsættelse af grænseværdierne for PM10.****Første betingelse – tiltag for opnåelse af overholdelse med grænseværdierne for PM10 før den oprindelige tidsfrist.**

Målinger af luftens indhold af partikler, PM10, blev indledt i 4 danske byområder i 2001. Målingerne blev foretaget i overensstemmelse med direktiv 1999/30/EF. I perioden 2001 – 2003 lå de målte koncentrationer under grænseværdierne plus tolerancemargen på alle stationer. Danmark fandt derfor ikke, at der var grund til at iværksætte yderligere tiltag til reduktion af koncentrationsniveauet. Dette skal ligeledes ses i lyset af, at med implementeringen af NEC-direktivet og anden fællesskabsregulering af emissionen af partikler og deres præcursorer, som fx 96/61/EF, 2001/80/EF og 2000/76/EF, forventede Danmark en fortsat reduktion i luftens indhold af partikler.

Den første overskridelse grænseværdierne plus tolerancemargen blev målt i kalenderåret 2004 med dokumentationen foreliggende juli 2005, eller 7 måneder efter grænseværdiernes ikrafttrædelse. Det var derfor ikke muligt at iværksætte tiltag til nedbringelse af emissionen af PM10, og dermed sikre overholdelse af grænseværdierne for PM10 inden deres ikrafttrædelse 1. januar 2005.

Danmark er derfor ikke i stand til at fremskaffe relevante oplysninger som ønsket af Kommissionen, og derfor er det i FORM 5A angivet, at ingen yderligere tiltag er blevet implementeret for overholdelse af den oprindelige dato, og der i annekset til FORM 5A ikke er angivet nogen vurdering af effekten af sådanne tiltag.

I sin rapportering til Kommissionen i december 2006 efter artikel 11.1. iii i direktiv 96/62/EF for overskridelserne af grænseværdierne plus tolerancemargen i 2004 har Danmark derfor alene henvist til allerede eksisterende lovgivning, herunder den lange række af tiltag, som Danmark havde besluttet at iværksætte for at reducere partikelforureningen.

Med EU-Kommissionens fremsættelse af forslag til et nyt direktiv for luftkvalitet, den 21. september 2005, COM(2005)447, to måneder efter den konstaterede overskridelse, fandt Danmark, at bestemmelserne i artikel 20 ville kunne anvendes på Danmarks situation, idet det allerede på daværende tidspunkt var klart, at langtransporteret luftforurening i høj grad bidrog til overskridelse af grænseværdierne.

Anden betingelse - ikke-opfyldelse på grund af lokalitetsspecifikke spredningsforhold, ugunstige klimaforhold eller grænseoverskridende bidrag.

(a) I reference 5A til meddelelsen er det dokumenteret, at ud af de 280 dage, der er målinger for på den station i Danmark, der er den mest belastede af lokal forurening, er der i 24 % af døgnmålin-

gerne konstateret overskridelser af grænseværdien på de 50 µg/m³, svarende til 67 døgn med overskridelser. Af de 67 døgn kan overskridelserne i 39 døgn tilskrives et klart merbidrag fra kilder uden for landets grænser. Bidraget er dokumenteret såvel rent statistisk i fig. 1, illustreret i figur 3a til 3f, og i fig. 5a og 5b er bidraget fra udenlandske kilder dokumenteret ved hjælp af trajektorieberegninger i 18 tilfælde. I 28 af de 67 overskridelser kan bidraget tilskrives lokale bidrag, som med stor sandsynlighed kan tilskrives saltning af vejen. I Form 10 er det ligeledes vist, at bidraget fra de udenlandske kilder i gennemsnit i 2006 kan skønnes til at være 16.1 µg/m³. En komplet gennemregning af hvor stort bidraget fra den grænseoverskridende luftforurening kan anslås til for hver af de 67 individuelle overskridelser vil kræve en betydelig indsats. Det er således ikke muligt ud fra de eksisterende data at angive en kvantificering af langtransporteret luftforurening for de enkelte dage inde for den udstukne tidsramme.

(b) I Meddelelse fra Kommissionen, KOM(2008)403, af 26. 6. 2008 er der i paragraf 29 gjort rede for, hvordan forholdet mellem bygningshøjde og gadebredde skal være for at det kan forventes, at de lokalspecifikke spredningsforhold vil kunne give anledning til høje koncentrationer. For en station, X1_DK, er betingelsen klart opfyldt med en bygningshøjde på 18 m og en gadebredde på 25 m. For de øvrige stationer er der ikke tvivl om, at målingerne er påvirket af de omkringliggende bygninger, selvom der ikke er tale om en "street-canyon" i egentlig forstand. I Form 10 er der angivet nye reference til dokumentation af "street-canyon" effekten for stationen X1_DK og de tilhørende dokumenter er lagt i bilaget til Form 1, A11 og A12.

Tredje betingelse - tiltag for at opnå overensstemmelse med grænseværdierne for PM10 før den nye tidsfrist i juni 2011.

- (a) Ud over implementeringen af EU-direktiver for begrænsning af luftforureningen for stationære og mobile kilder er der i Form 7 givet informationer om særlige nationale tiltag for begrænsning af luftforurening og dermed også koncentrationen af PM10. Af de anførte tiltag er det kun M2_DK, Parking restrictions, og M3_DK, Guidelines for Air Emission Regulation, Limitation of Air Pollution from installations, der var trådt i kraft før 1. januar 2005. Alle øvrige tiltag, som forventes at have en effekt på luftkvaliteten i de byområder, hvor grænseværdierne er blevet overskredet, er blevet iværksat efter den oprindelige deadline. Det er endvidere vurderet, at disse tiltag ikke vil have den fornødne effekt til sikring af overholdelse af PM10-grænseværdien for døgngennemsnit i zone DK0001. For at sikre, at grænseværdien kan overholdes inden den 11. juni 2011 vil Danmark iværksætte de nødvendige tiltag, som det er angivet i på side 9 i Bilaget til meddelelsen. Det skøn over luftkoncentrationen efter udløbet af fristen for forlængelse, der er angivet i FORM 4B (c) omfatter effekten af samtlige tiltag. Det vil ikke være muligt for Danmark at angive et basisscenarie, der kun omfatter effekter af de tiltag, der var iværksat før den oprindelige tidsfrist, herunder de på daværende tidspunkt eksisterende fællesskabs tiltag.
- (b) I foråret 2008 udsendte regeringen en dansk strategi for forbedring af luftkvaliteten, "Ren luft til alle, indsats over for luftforurening". Strategien indeholder fem fokusområder, hvoraf "Renere luft i byerne" er det højst prioriterede. Miljøministeriet vil i løbet af foråret 2009 at udarbejde en handlingsplan gennemførelse af "Renere luft i byerne". I øvrigt er det allerede besluttet at gennemføre tiltag til forbedring af luftkvaliteten: krav om partikelfiltre på alle taxi og introduktion af kørselsafgifter i byområder. Samtidig analyseres en række tiltag, der bliver præsenteret i den kommende lufthandlingsplan, herunder skærpelse af eksisterende miljøzoner, hvorledes staten og kommunerne kan bidrage til at reducere udledningerne mv. I foråret 2009 vil regeringen træffe beslutning om en lufthandlingsplan med henblik på en forbedring af luftkvaliteten, der fø-

rer til, at grænseværdierne overholdes. Kravet om partikelfiltre på alle taxi (grønne taxi), forventes at blive obligatorisk i 2011 efter en indfasningsperiode. Lovforslag herom vil blive fremsat i foråret 2009 med henblik på, at ændringerne kan få virkning fra den 1. september 2009.

- (c) Som det fremgår af Danmarks besvarelse af Form 5B og Bilag B til Form 7 har det ikke været muligt at foretage en mere detaljeret vurdering af effekten af tiltagene enkeltvis eller samlet. De to tiltag Danmark har oplysninger om effekten på luftkvaliteten er tiltag M1_DK, miljøzoner i danske byer og M12_DK, Grønne Taxi. Det er estimeret at effekten af M1_DK i zone DK_0001 vil være en reduktion af PM10-niveauet med $0,7 \mu\text{g}/\text{m}^3$, når de er fuldt indfaset i 2010. Effekten af Grønne Taxi er for zone DK_0001 estimeret til $0,6 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Danmark har tidligere i diskussionerne om implementeringen af direktiv 2008/50/EF – herunder behovet for oplysninger om meddelelse af udsættelse – i lighed med andre medlemslande - gjort gældende, at det vil være forbundet med store tids- og ressourcemæssige omkostninger, at stille oplysninger om de enkelte tiltags effekter på luftkvaliteten til rådighed for Kommissionen, hvis det i det hele taget er muligt at fremkomme med sådanne skøn. Det er derfor helt udelukket at fremkomme med den ønskede vurdering inden for tidsfristen på 3 uger.
- (d) I Form 5B har Danmark angivet tiltagene M1_DK og fra M4_DK til M11_DK som tiltag, der er iværksat efter den oprindelige tidsfrist inklusive skærpelse af miljøzonerne, M7_DK, som forventet i 2009. Som angivet i Form 4B skønner Danmark, at med samtlige tiltag iværksat vil det være muligt fra den 11. juni 2011 at overholde begge grænseværdier for PM10. Som anført under (c) er det ikke muligt inden for tidsfristen på 3 uger at fremskaffe de ønskede oplysninger.
- (e) Det er korrekt, at med de fremskrivninger af emissionen af NOx og VOC, der blev fremsendt pr. 31. december 2007 i henhold til artikel 8.1 i direktiv 2008/50/EF var det forventningen, at Danmark ville overskride emissionslofterne for både NOx og VOC, med henholdsvis 9.000 tons NOx og 3.000 tons VOC. Det er Danmarks vurdering, at disse overskridelser af emissionslofterne vil have yderst marginal effekt på luftens indhold af PM10 i de tre byområder. Det kan i den forbindelse oplyses, at ved en ajourføring af emissionsberegningerne med nye energifremskrivninger er forventningen nu, at Danmark – som meddelt Kommissionen i december 2008 i henhold til artikel 8.1 - vil kunne overholde alle emissionslofter i NEC-direktivet i 2010.

Fjerde betingelse - luftkvalitetsplan for de notificerede zoner indeholdende informationer specificeret i Sektion A i Bilag XV i Direktiv 2008/50/EF.

- (a) Som det blev beskrevet under den første betingelse blev den første overskridelse af grænseværdien plus tolerancemagen i 2004 konstateret medio 2005. Som følge af overskridelsen indsendte Danmark inden udgangen af 2006 en oversigt over tiltag, der allerede var iværksatte og som have betydning for luftens indhold af PM10. Rationalet bag den tilgang var, at overskridelsen i zone DK0001 ikke kunne tilskrives en enkelt dominerende kilde, der kunne sættes ind over for. Danmark har efterfølgende vurderet, hvilken strategi, der vil være den mest hensigtsmæssig i relation til både PM10 og NO2. Dette blev set i lyset af, at den direkte emission af partikler fra trafikken skønnes til kun at udgøre mellem 10 % og 15 % af det samlede bidrag, at brændeovne i husholdninger er langt den væsentligste kilde til emissionen af partikler i Danmark, samt af den stadig større andel af dieselmotorer af de nyindregistrerede biler giver et væsentlig bidrag til NO2-niveauet i gadeniveau. Disse forhold skulle der tages hensyn til ved opstilling af en omkostningseffektiv handlingsplan for luftkvaliteten, og overvejelserne var først tilendebragt i foråret 2008 ved udsendelse af luftstrategien "Ren luft til alle, indsats over for luftforu-

rening”, som er anført som A1 i bilaget til Form 1. Som det er nævnt under (b) under tredje betingelse vil strategien i første halvdel af 2009 blive fulgt op af en egentlig handlingsplan.

- (b) Beregning af størrelsen af den del af befolkningen, der er eksponeret for de forhøjede værdier af PM10 er en meget vanskelig opgave. Det er Danmarks indstilling, at en fælles metode bør opstilles af Kommissionen i lighed med andre retningslinjer, der er nødvendige for den nationale implementering direktiv 2008/50/EF, såfremt der ønskes sammenlignelige nationale tal. Et af de centrale spørgsmål, der skal løses er fx hvor lang tid en person skal opholde sig i det pågældende område eller gade for at kunne indregnes som værende eksponeret. Et første kvalificeret estimat kan gives ud fra befolkningsstatistikken for de tre zoner: Zone DK_0001 (København og Frederiksberg kommuner) 590.000 indbyggere, Zone DK_0002 (Odense): 185.000 indbyggere, Zone DK_0004 (Aalborg) 160.000 indbyggere.